

- نگاهی به زندگانی و فضایل حضرت علي اکبر سلام الله عليه در منابع امامیه..... ۱
- مقام صبر و یقین آن حضرت..... ۴
- درود و سلام بر ایشان در زیارت عاشوراء..... ۵
- حضرت علي اکبر سلام الله عليه، مصداق آیه تطهیر..... ۶
- معاویه و اعتراف بر شایستگی حضرت علي اکبر سلام الله عليه براي خلافت..... ۱۰
- طلب انگور توسط حضرت علي اکبر عليه السلام و پاسخ امام حسين سلام الله عليه..... ۱۱
- علاقه شدید امام حسين عليه السلام به علي اکبر عليه السلام..... ۱۱
- شبهات حضرت علي اکبر عليه السلام به رسول خدا صلي الله عليه و آله..... ۱۲
- ۱.خلق:..... ۱۳
- ۲.خلق:..... ۱۴
- ۳.منطق:..... ۱۶
- اولین شهید هاشمی..... ۱۷
- نفرین امام در حق کوفیان در جریان میدان رفتن حضرت علي اکبر سلام الله عليه..... ۱۹
- رجز خوانی حضرت علي اکبر سلام الله عليه در میدان جنگ و شجاعت ایشان..... ۲۱
- بیان امامت اهل بیت عليهم السلام و بطلان امامت دیگران..... ۲۲
- مکان دفن حضرت علي اکبر سلام الله عليه..... ۲۴

نگاهی به زندگانی و فضایل حضرت علي اکبر سلام الله عليه در منابع امامیه

وجود مقدس و مبارک حضرت علي اکبر سلام الله عليه در یازدهم شعبان به دنیا آمد. در سن آن بزرگوار چندین قول نقل شده است. برخی قائلند که ایشان سال ۳۳ هجری و یا طبق نقلی سال ۳۵ و یا سال ۴۱

هجري دیده به جهان گشودند. پدر بزرگوار آن حضرت، مولی الكونین؛ حضرت ابا عبد الله الحسین صلوات الله و سلامه عليه و مادر گرامی ایشان، لیلی نام داشت. اینکه حضرت علي اكبر سلام الله عليه ازدواج کرده بودند یا خیر، مرحوم محدث قمی می نویسد که از بعضی از روایات برداشت می شود که ایشان صاحب همسر و فرزند بوده اند چنان چه می نویسد:

و باز از بعض روایات آشکار می گردد که علي اكبر را اهل و فرزند بود.

نفس المهموم في مصیبه سيدنا الحسين المظلوم، ص ۳۳۳.

آنچه بر این نظریه صحه می گذارد، زیارتنامه ای است که از جانب امام صادق سلام الله عليه در زیات آن حضرت وارد شده است:

سلام الله وسلام ملائکته المقربین وأنبیائه المرسلین وعباده الصالحین ، عليك يا مولاي وابن مولاي ورحمة الله وبرکاته ، صلی الله عليك وعلى عترتك وأهل بیتك وآبائك وأبنائك وأمهاتك الاخيار الابرار ، الذین أذهب الله عنهم الرجس وطهرهم تطهیرا . السلام عليك يا ابن رسول الله وابن أمير المؤمنین وابن الحسین ابن علي ورحمة الله وبرکاته ، لعن الله قاتلك ، ولعن الله من استخف بحقکم وقتلکم ، لعن الله من بقي منهم ومن مضى ، نفسي فداؤکم ولمضجعکم ، صلی الله علیکم وسلم تسلیما . ثم ضع خدک علی القبر وقل : صلی الله عليك يا أبا الحسن – ثلاثا.

القمی، أبي القاسم جعفر بن محمد بن قولويه _متوفای ۳۶۷ق_، کامل الزیارات، ص ۴۱۶ ، تحقیق: الشیخ

جواد القیومی، لجنة التحقیق، ناشر: مؤسسة نشر الفقاهة، الطبعة: الأولى ۱۴۱۷هـ.

درود خدا و فرشتگان مقرب و انبیاء فرستاده و بندگان صالح بر تو ای سرور من و فرزند سرور من، و رحمت و برکات خدا بر تو باد، رحمت فرستد خدا بر تو و بر دودمان و خاندان و پدران و فرزندان و مادران نیک و خوب تو، آنان که خداوند رجس و آلودگی را از ایشان برکنار داشت و پاکشان نمود پاک نمودنی، درود بر تو ای فرزند رسول خدا و فرزند امیر المؤمنین و فرزند حسین بن علی، و رحمت خدا و برکاتش بر تو باد، خدا

لعنت کند کشته تو را، و خدا لعنت کند کسی که حق شما و کشتن شما را سبک شمرد، خدا لعنت کند باقی مانده و گذشتگان ایشان را، جانم فدای شما و فدای قبر شما باد، رحمت خدا و درود فراوانش بر شما باد. سپس صورت بر قبر بگذار و بگو: خدا تو را رحمت کند ای ابا الحسن (سه مرتبه).

با دقت در این متن، در می یابیم که سلام بر عترت و اهل بیت ایشان می تواند قرینه ای بر اصل ازدواج و فرزندان ایشان باشد. همچنین در این زیارت کنیه آن حضرت را ابا الحسن ذکر کرده است، و استفاده می شود که اولاد آن بزرگوار چند عدد بوده چون لفظ «ابناء» جمع است.

همچنین روایتی که از امام رضا سلام الله علیه با سند معتبر وارد شده است، تصریح در این دارد که حضرت علی اکبر سلام الله علیه حد اقل با یک کنیزی ازدواج کرده بودند:

علي بن ابراهيم عن ابيه عن احمد بن محمد بن ابي نصر بنظي عن ابي الحسن الرضا(عليه السلام) قال سئلته عن الرجل، يتزوج المرأة و يتزوج ام ولد ابيها فقال لا باس يذالك فقلت له بلغنا عن ابيك ان علي بن الحسين(عليه السلام) تزوج ابنة حسن بن علي و ام ولد الحسن و ذالك ان رجلا من اصحابنا سألني ان اسالك عنها، فقال ليس هكذا انما تزوج علي بن الحسين(عليه السلام) ابنة الحسن و ام ولد لعلي بن الحسين المقتول عندكم.

الحميري القمي، عبد الله بن جعفر (متوفای ۳۰۴ق)، قرب الاسناد، ص ۳۷۰، تحقیق: مؤسسة آل البيت عليهم السلام لإحياء التراث، ناشر: مؤسسة آل البيت عليهم السلام لإحياء التراث، چاپخانه: مهر - قم، چاپ: الأولى، سال چاپ: ۱۴۱۳ هـ.

الكليني الرازي، أبو جعفر محمد بن يعقوب بن إسحاق (متوفای ۳۲۸ هـ)، الكافي، ج ۵ ص ۳۶۱، ناشر: اسلاميه، تهران، الطبعة الثانية، ۱۳۶۲ هـ.ش.

بنظي مي گوید: از حضرت امام رضا علیه السلام راجع به مردی که با زنی ازدواج نموده و ام ولد [کنیز] پدر آن زن را نیز به عقد و ازدواج در آورده سؤال کردم، امام علیه السلام فرمود اشکالی ندارد. سپس می گوید

که به آقا امام رضا علیه السلام عرض کردم که برایمان از پدر بزرگوارت نقل شده که فرمودند امام سجاد علیه السلام با دختر امام حسن و ام ولد امام حسن علیه السلام ازدواج کرده اند و این مسئله را یکی از دوستانمان از من سؤال کرده تا از شما بپرسم (که آیا چنین چیزی بوده یا نه؟) امام رضا علیه السلام در جواب فرمودند: این گونه نیست، بلکه کسی که با دختر حسن علیه السلام ازدواج کرد امام سجاد علیه السلام بوده و آنکه با ام ولد امام حسن علیه السلام ازدواج کرد همان علی اکبر علیه السلام مقتول و شهیدی است که شما می شناسید.

شجاعت، فراست، صبر، شباهت ایشان به رسول خدا صلی الله علیه و آله از جمله ویژگیهای خاص حضرت علی اکبر سلام الله علیه می باشد که در این نوشته به نحو گذرا اشاره ای خواهیم داشت.

مقام صبر و یقین آن حضرت

پس از آنکه کاروان حسینی به سمت کربلا در حرکت بود، پس از عبور از منزلگاه ذو حسم، بیضه و عذیب الهجانات، به منطقه بنی مقاتل رسیدند.

عقبه بن سمعان نقل می کند پس از اینکه مسیری را طی کردیم، وجود مقدس ابا عبدالله الحسین علیه السلام به خواب رفته و سپس از خواب بیدار شدند و فرمودند: انالله و انا الیه راجعون.

فتال نیشابوری تفصیل قضیه را چنین می نقل می کند:

وهو يقول إنا لله وإنا إليه راجعون والحمد لله رب العالمين ففعل ذلك مرتين أو ثلاثا فأقبل إليه ابنه علي بن الحسين عليهما السلام ، فقال : مم حمدت الله واسترجعت فقال : يا بني انى خفقت خفقة فعن لي فارس على فرس وهو يقول : القوم يسIRON والمنايا تسير إليهم فعلمت انها أنفسنا نعت الينا فقال له ابنه : يا أبة لا أراك الله سوءا ألسنا على الحق ؟ قال : بلى والذي إليه المرجع والمعاد ، قال : فإذا لا نبالي ان نموت محقين فقال له الحسين " عليه السلام " جزاك الله من ولد خير ما جرى ولدا عن والد.

النيسابوري ، ابو علي محمد بن الفتال (الشهيد ٥٠٨هـ) ، روضة الواعظين، ص ١٨٠ ، تحقيق: السيد محمد

مهدی السيد حسن الخرسان، ناشر: منشورات الرضي - قم.

امام حسين سلام الله عليه دو يا سه بار آيه « إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ » و حمد خداوند را بر زبان آورد. فرزند ايشان حضرت علي اكبر عليه السلام رو به پدر کرد و گفت: چرا استرجاع [قرائت آيه إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ] و ستايش الهي بر زبان جاري ساختيد؟ فرمود: پسر! لحظه‌اي به خواب رفتم. در خواب سواري ديدم كه مي‌گفت: اين قوم مي‌روند و مرگها به سوي ايشان حركت مي‌كند و دانستم كه اين خبر كشته شدن ماست كه داده مي‌شود. علي گفت: پدر جان! - خداوند به تو هيچ بدى نشان ندهد [كنايه از دعاي خير]-. مگر ما بر حق نيستيم؟ فرمود: آري سوگند به كسي كه بازگشت همه به سوي اوست، ما بر حق هستيم. علي گفت: در اين صورت از كشته شدن در را حق باكي نداريم؛ امام حسين فرمودند: پسر! خداوند بهترين پاداشي را كه ممكن است به خاطر پدري به پسرش، داده شود ارزاني تو فرمايد.

درد و سلام بر ايشان در زيارت عاشورا

يكي از بخشهاي زيارت شريفه عاشورا، «السلام علي الحسين وعلي علي بن الحسين» مي باشد كه بي شك مقصود از «علي بن الحسين»، وجود نازنين حضرت علي اكبر سلام الله عليه مي باشد چنان چه مرحوم طهراني چنين مي نويسد:

(وعلى علي بن الحسين) و سلام بر علي اكبر باد. علي بن الحسين اسم سه نفر از اولاد سيد الشهداء عليه السلام است يكي حضرت سيد الساجدين سلام الله عليه ، و ديگري علي اكبر ، و سوم علي رضيع كه به روايتي عبد الله رضيع نام داشت و معروف به علي اصغر است ، و مراد در اين فقره علي اكبر شهيد در كربلاست ، چه اين زيارت را اختصاصي تمام بقتلای طف و شهدای ركاب سعادت نصاب است ، و احتمال اراده سيد الساجدين بغايت بعيد است .

الحاج ميرزا أبي الفضل الطهراني، ، شفاء الصدور في شرح زيارة العاشور (فارسي) ج ٢ ص ٣٤٥، تحقيق :
تحقيق و پاورقي : السيد علي الموحد الأبطحي، چاپ سوم، سال چاپ : ١٤٠٩ چاپخانه : سيد الشهداء (ع) - قم
- ايران.

فاضل مازندراني رحمه الله نیز نیز در شرح زیارت عاشورا می نویسد:

شرح « وَعَلَى عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ » [قوله (عليه السلام) (وَعَلَى عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ) لَا زَيْبَ إِنَّ الْمُرَادَ بِهِ (علي بن الحسين الشهيد) ، لا الامام زين العابدين لان هذه الزيارة لخصوص الشهداء.

- الفاضل المازندراني - ص ١٤٨، شرح زیارة عاشوراء، تحقيق : السيد حسن الموسوي الدرّازي، چاپ :
الأولى، سال چاپ : ١٤٣٠ - ٢٠٠٩ م ، چاپخانه : وفا ، ناشر : دار الصديقة الشهيدة عليها السلام.

شکي نیست که مراد از (علي بن الحسين)، علي اکبر شهيد می باشد نه امام سجاد عليه السلام؛ زیرا
این زیارت در خصوص شهداي کربلا می باشد.

در زیارت عاشوراي غير معروفه نیز اینگونه سلام آمده:

السلام على الحسين بن علي الشهيد ، السلام على علي بن الحسين الشهيد.

واژه شهيد بعد از نام حضرت علي بن الحسين سلام الله عليهما آمده که با توجه به اینکه زیارت عاشورا مربوط
به شهداي کربلا است، این احتمال تقویت می یابد که مقصود حضرت علي اکبر عليه السلام است.

حضرت علي اکبر سلام الله عليه، مصداق آیه تطهير

يكي از مطالبی که در تراث ادعیه شیعی وارد شده است، آن است که وجود مقدس حضرت علي اکبر صلوات
الله عليه مصداق آیه تطهير می باشد.

با جستجو و دقت نظر در زیارت نامه های مأثوري که پیرامون آن حضرت وارد شده است، به این مساله به
روشنی اشاره شده است.

مرحوم ابن قولويه رضوان الله تعالى عليه از قول امام صادق صلوات الله عليه در باب زیارت حضرت علی اکبر سلام الله عليه چنین می نویسد:

سلام الله وسلام ملائکته المقربین وأنبیائه المرسلین وعباده الصالحین ، علیک یا مولای وابن مولای ورحمة الله وبرکاته ، صلی الله علیک وعلی عترتک وأهل بیتک وآبائک وأبنائک وأمہاتک الاخیار الابرار ، الذین أذهب الله عنهم الرجس وطهرهم تطهیرا . السلام علیک یا ابن رسول الله وابن امیر المؤمنین وابن الحسین ابن علی ورحمة الله وبرکاته ، لعن الله قاتلک ، ولعن الله من استخف بحقکم وقتلکم ، لعن الله من بقی منهم ومن مضی ، نفسی فداؤکم ولمضجعکم ، صلی الله علیکم وسلم تسلیما . ثم ضع خدک علی القبر وقل : صلی الله علیک یا أبا الحسن – ثلاثا.

القمی، أبي القاسم جعفر بن محمد بن قولويه _متوفای ۳۶۷ق_، کامل الزیارات، ص ۴۱۶ ، تحقیق: الشیخ جواد القیومی، لجنة التحقیق، ناشر: مؤسسة نشر الفقاهة، الطبعة: الأولى ۱۴۱۷هـ.

درود خدا و فرشتگان مقرب و انبیاء فرستاده و بندگان صالح بر تو ای سرور من و فرزند سرور من، و رحمت و برکات خدا بر تو باد، رحمت فرستد خدا بر تو و بر دودمان و خاندان و پدران و فرزندان و مادران نیک و خوب تو، آنان که خداوند رجس و آلودگی را از ایشان برکنار داشت و پاکشان نمود پاک نمودنی، درود بر تو ای فرزند رسول خدا و فرزند امیر المؤمنین و فرزند حسین بن علی، و رحمت خدا و برکاتش بر تو باد، خدا لعنت کند کشنده تو را، و خدا لعنت کند کسی که حق شما و کشتن شما را سبک شمرد، خدا لعنت کند باقی مانده و گذشتگان ایشان را، جانم فدای شما و فدای قبر شما باد، رحمت خدا و درود فراوانش بر شما باد. سپس صورت بر قبر بگذار و بگو: خدا تو را رحمت کند ای ابا الحسن (سه مرتبه).

شهید اول رضوان الله تعالى عليه نیز چنین می نویسد:

ثم امض إلى ضريح علي بن الحسين عليهما السلام وقف عليه وقل السلام عليك أيها الصديق الطيب الزكي الحبيب المقرب وابن ريحانة رسول الله السلام عليك من شهيد محتسب ورحمة الله وبركاته ما أكرم مقامك

وأشرف منقلبك أشهد لقد شكر الله سعيك واجزل ثوابك وألحقك بالذروة العالية حيث الشرف كل الشرف
وفى الغرف (السامية) خ كما من عليك من قبل وجعلك من أهل البيت الذين اذهب الله عنهم الرجس
وطهرهم تطهيرا صلوات الله عليك ورحمة الله ورضوانه فاشفع أيها السيد الطاهر إلى ربك في حط الأثقال عن
ظهري وتخفيفها عني وارحم ذلي وخضوعي لك وللسيد أبيك صلى الله عليكما.

شهيد اول، محمد بن مكي، المزار في كيفية زيارات النبي و الأئمة عليهم السلام، (للسهيد الأول)، ص ١٤٦،

مدرسه امام مهدي عليه السلام - قم، چاپ: اول، ١٤١٠ ق.

سپس به نزد ضريح علي بن الحسين عليهما السلام برو، بایست و بگو: سلام بر تو ای صديق پاک و پاکیزه،
محبوب و مقرب، و فرزند گل معطر رسول خدا، سلام بر تو از آن رو که شهیدی و عامل در راه خدا، و رحمت و
برکات خدا بر تو باد، چه گرامی است مقاومت و چه باشرافت است بازگشتگاهت، گواهی میدهم که خدا از
کوششت قدردانی نمود، و پاداشت را شایان ساخت، و به مرتبه‌ای بس بلند ملحقت نمود، جایی که شرف
است، همه شرف، و در غرفه‌های بلند چنان که از پیش بر تو منت نهاد، و تو را از اهل بیتی قرار داد، که خدا،
پلیدی را از آنها دور ساخت و پاکشان نمود، پاک ساختنی کامل، درود و رحمت و برکات و خشنودی خدا بر تو
باد، به سوی پروردگارت، ای آقای پاک شفیع شو، در فرو ریختن گناهان از پرونده‌ام، و سبک شدن آنها از من،
رحم کن به خواری و فروتنیام در برابرت، و در برابر سرور پدرت، درود خدا بر شما هر دو باد.

و در زیارتی دیگر در شأن آن حضرت، چنین آمده است:

ثم تحول إلى عند رجلي الحسين فقف على علي بن الحسين ع و قل السلام عليك أيها الصديق الطيب الطاهر
و الزكي الحبيب المقرب و ابن ريحانة رسول الله ص السلام عليك من شهيد محتسب و رحمة الله و برکاته ما
أكرم مقامك و أشرف منقلبك أشهد لقد شكر الله سعيك و أجزل ثوابك و ألحقك بالذروة العالية حيث
الشرف كل الشرف في الغرف السامية في الجنة فوق الغرف كما من عليك من قبل وجعلك من أهل البيت
الذين أذهب الله عنهم الرجس و طهرکم تطهيرا و الله ما ضرك القوم بما نالوا منك و من أبيك الطاهر صلوات

الله عليكمما و لا ثلموا منزلتكمما من البيت المقدس و لا وهنتما بما أصابكمما في سبيل الله و لا ملتما إلى العيش في الدنيا و لا تكرهتما مباشرة المنايا إذ كنتما قد رأيتما منازلكما في الجنة قبل أن تصيرا إليها فاخترتماها قبل أن تنتقلا إليها فسررتم و سررتم فهنيئا لكم يا بني عبد المطلب التمسك من النبي ص بالسيد السابق حمزة بن عبد المطلب و قدمتما عليه و قد ألحقتما بأوثق عروة و أقوى سبب صلى الله عليك أيها الصديق الشهيد المكرم و السيد المقدم الذي عاش سعيدا و مات شهيدا و ذهب فقيدا فلم تتمتع من الدنيا إلا بالعمل الصالح و لم تتشاغل إلا بالمتجر الرابع أشهد أنك من الفرحين بما آتاهم الله من فضله و يستبشرون بالذين لم يلحقوا بهم من خلفهم ألا خوف عليهم و لا هم يحزنون و تلك منزلة كل شهيد فكيف منزلة الحبيب إلى الله القريب إلى رسول الله ص زادك الله من فضله في كل لفظة و لحظة و سكون و حركة مزيدا يغبط و يسعد أهل عليين به يا كريم النفس يا كريم الأب يا كريم الجد إلى أن يتناهى رفعكم الله من أن يقال رحمكم الله و افتقر إلى ذلك غيركم من كل من خلق الله

... فاشفع لى ايها السيّد الطاهر الى ربّك فى حطّ الاثقال عن ظهري و تخفيفها عنيّ و ارحم ذلّي و خضوعي لك وللسيّد ابيك صلّي الله عليكمما.

مجلسي، محمد باقر بن محمد تقى، بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار (ط - بيروت)، ج ٩٨ ؛ ص ٢٤٢ دار إحياء التراث العربي - بيروت، چاپ: دوم، ١٤٠٣ ق.

شهيد اول، محمد بن مكى، المزار في كيفية زيارات النبي و الأئمة عليهم السلام، (للشهيد الأول)، ص ١٤٧، مدرسه امام مهدي عليه السلام - قم، چاپ: اول، ١٤١٠ ق.

سلام بر تو ای راستگوی مظهر و پاک محبوب، مقرب خدا و فرزانه ریحانهی رسول خداصلی الله علیه وآله. سلام بر تو ای شهيد با اخلاص، رحمت و برکات الهی شامل حالت باد، چه مقام ارجمندی داری و به چه منزلت والایی نائل شدی، گواهی می دهم که خداوند سعی تو را سپاس نهاد، ثوابی جزیل به تو ارزانی داشت، تو را به شأنی متعالی و مقامی سراسر فضل و شرف رساند و در بهترین و بالاترین غرفه های جنت

مکانت داد. همانگونه که قبلاً بر تو منت نهاد و تو را از خاندان رسالت قرار داد که خداوند هر گونه پلیدی را از آنان دور نموده است و پاک و مطهرشان ساخته است. ... خداوند در هر سخن و سکون و نگاهت از فضل خود عنایتی وافر به تو بدهد که ساکنان حرم قدس بر آن غبطه خورند و ساکنان بارگاه ملکوتی در پرتو آن به سعادت رسند.

ای کسی که پدر و جد او کریم و بزرگوار بوده است...

... ای سید نیکو سرشت نزد خدایت مرا شفاعت کن که این بار سنگین اعمال تباه را از پشتم بردارد تا سبک شوم، به ناتوانیم رحم کن و به عجزم در برابر تو و پدرت - که درود خداوند بر شما باد - توجهی کن.

معاویه و اعتراف بر شایستگی حضرت علی اکبر سلام الله علیه برای خلافت

معاویه که از دشمنان سرسخت اهل بیت علیهم السلام می‌باشد، در خصوص لیاقت و شایستگی حضرت علی اکبر علیه السلام برای خلافت و حکومت چنین اعتراف می‌کند:

وإياه عني معاوية في الخبر الذي حدثني به محمد بن محمد بن سليمان، قال: حدثنا يوسف بن موسى القطان، قال: حدثنا جرير، عن مغيرة، قال: قال معاوية: من أحق الناس بهذا الأمر؟ قالوا: أنت، قال: لا، أولى الناس بهذا الأمر علي بن الحسين بن علي، جده رسول الله صلى الله عليه وسلم، وفيه شجاعة بني هاشم، وسخاء بني أمية، وزهو ثقيف.

الاصفهاني، أبو الفرج علي بن الحسين (متوفى ۳۵۶هـ)، مقال الطالبين، ج ۱ ص ۲۲ طبق نرم افزار الجامع الكبير.

ابوالفرج اصفهاني با سند معتبر از مغیره نقل می‌کند:

روزي معاويه بن ابي سفيان به اطرافيان خود گفت: به نظر شما سزاوارترین و شایسته ترین فرد امت به امر خلافت کیست؟ اطرافيان گفتند: جز تو کسی را سزاوارتر به امر خلافت نمی شناسیم! معاویه گفت: این چنین نیست. شایسته ترین فرد برای امر حکومت علی اکبر فرزند حسین بن علی [علیهم السلام] است که

جدش رسول خدا صلي الله عليه [وآله] وسلم است و شجاعت بني هاشم سخاوت بني اميه و زيبايي قبيله
ثقيف را در خود جمع کرده است.

طلب انگور توسط حضرت علي اكبر عليه السلام و پاسخ امام حسين سلام الله عليه

طبري نقل مي كند كه حضرت علي اكبر عليه السلام، زماني كه فصل انگور نبود، از پدر بزرگوارش درخواست
انگور كرد، امام حسين عليه السلام نيز با معجزه از ديوار انگور بيرون آوردند:

شهدت الحسين بن علي (عليهما السلام) و قد اشتهى عليه ابنه علي الأكبر عنبا في غير أوانه، فضرب يده إلى
سارية المسجد فأخرج له عنبا و موزا فأطعمه، و قال: ما عند الله لأولياؤه أكثر.

طبري آملی صغير، محمد بن جرير بن رستم، دلائل الإمامة (ط - الحديثة)، ص ۱۸۳، بعثت، ايران؛ قم، چاپ:
اول، ۱۴۱۳ق.

علي اكبر عليه السلام از پدر بزرگوارش انگور طلب كرد. ناگاه امام حسين عليه السلام با دست به كناره ديوار
مسجد زد كه انگور و موز از آن خارج شد. پس فرزند خود را از آن خورانيده و فرمودند: اولياي الهي سهم
شان بيش از اين است.

علاقه شديد امام حسين عليه السلام به علي اكبر عليه السلام

در منابع شيعه و سني آمده است زماني كه امام حسين عليه السلام كه از شهادت فرزندش با خبر شد از
خيمه بيرون آمده و به كنار بالين جوان خود رفت و همچنان كه می گريست و اشك اندوه مي ريخت و
مي فرمود:

قال قتل الله قوما قتلوك يا بني ما أجرأهم على الرحمن و و على انتهاك حرمة الرسول و انهملت عيناه
بالدموع ثم قال **على الدنيا بعدك العفاء.**

مفید، محمد بن محمد، الإرشاد في معرفة حجج الله على العباد، ج ۲؛ ص ۱۰۶، کنگره شیخ مفید - قم، چاپ: اول، ۱۴۱۳ ق.

ابن طاووس، علی بن موسی - فهری زنجانی، احمد، اللهوف علی قتلی الطفوف / ترجمه فهری ؛ النص ؛ ص ۱۱۴ جهان - تهران، چاپ: اول، ۱۳۴۸ ش.

امام فرمود: خدا بکشد کشتگان تو را چقدر این مردم بر خدا جری شدند و چگونه پرده احترام رسول خدا را دیدند در حالی که اشک از چشمانش جاری بود، فرمود: پس از شهادت تو خاک بر سر دنیا.
در منابع اهل تسنن نیز به این سخن حضرت اشاره شده است.

رک: البداية والنهاية ج ۸ ، ص ۱۸۵، ناشر: مكتبة المعارف - بيروت؛ تاريخ الطبري، ج ۳ ، ص ۳۳۱، ناشر: دار الكتب العلمية - بيروت؛ المنتظم في تاريخ الملوك والأمم، ج ۵ ، ص ۳۴۰ ناشر: دار صادر - بيروت، الطبعة الأولى؛ لكامل في التاريخ ج ۳ ، ص ۴۲۹، تحقيق عبد الله القاضي، ناشر: دار الكتب العلمية - بيروت، الطبعة الثانية، ۱۴۱۵ هـ. و ... .

امام حسین علیه السلام با این سخن شدت علاقه و اشتیاق خود به فرزندش را ابراز می کند یعنی شهادت حضرت علی اکبر علیه السلام و رفتن او از این دنیا آنقدر برای امام سخت است که امام زندگی در این دنیا بدون علی اکبر علیه السلام را بی ارزش و بی مقدار می داند و نکته دوم این است که حرمت و احترام حضرت علی اکبر علیه السلام حرمت پیامبر صلی الله علیه و آله است و با حرمت شکنی به علی اکبر علیه السلام حرمت پیامبر صلی الله علیه و آله شکسته شد.

شباهت حضرت علی اکبر علیه السلام به رسول خدا صلی الله علیه و آله

یکی از ویژگی های حضرت علی اکبر سلام الله علیه، شباهت ایشان به رسول خدا صلی الله علیه و آله می باشد چنان چه در هنگام میدان رفتن ایشان، وجود نازنین سیدالشهداء سلام الله علیه فرمودند:

اللهم أشهد فقد برز إليهم غلام أشبه الناس خلقا وخلقا ومنطقا برسولك صلى الله عليه وآله وسلم وكنا إذا اشتقنا إلى نبيك نظرنا إليه.

اللهوف في قتلى الطفوف - السيد ابن طاووس - ص ٦٧

با دقت در این کلام حضرت، در میابیم که حضرت علی اکبر سلام الله علیه در سه ویژگی شبیه رسول خدا صلی الله علیه و آله بوده اند:

١. خلق

٢. خلق

٣. منطق

حال به نحو مجمل به این سه ویژگی می پردازیم.

١. خلق:

شکی نیست که رسول خدا صلی الله علیه و آله از حیث جمال و زیبایی، بهترین فرد جامعه بوده است و زیبا ترین حسن جمال از آن ایشان بوده است.

مرحوم طبرسی رضوان الله تعالی علیه در معرفی رسول خدا از قول هند بن ابی هاله چنین می نویسد:

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ فَحْمًا مُفَخَّمًا يَتَلَأَلُ وَجْهُهُ تَلَأُلُو الْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ أَطْوَلَ مِنَ الْمَرْبُوعِ وَأَقْصَرَ مِنَ الْمَشَدَّبِ عَظِيمِ
الْهَامَةِ رَجَلَ الشَّعْرِ إِذَا انْفَرَقَتْ عَقِيْقَتُهُ فَرَقَ وَإِلَّا فَلَا يُجَاوِزُ شَعْرُهُ شَحْمَةَ أُذُنَيْهِ إِذَا هُوَ وَقَرَهُ أَزْهَرَ اللَّوْنِ وَأَسِعَ
الْجَبِينَ أَرْجَحَ الْحَاجِبِينَ سَوَابِعَ فِي غَيْرِ قَرَنٍ بَيْنَهُمَا عِرْقٌ يُدْرُهُ الْعَضْبُ أَفْتَى الْعَرَبِينَ لَهُ نُورٌ يَغْلُوهُ يَحْسَبُهُ مَنْ لَمْ
يَتَأَمَّلْهُ أَشَمَّ كَتَّ اللَّحْيَةِ سَهْلَ الْخَدَّيْنِ ضَلِيعَ الْفَمِ أَشَبَّ مُفَلَّجَ الْأَسْتَانِ.

الشيخ الطبرسي، (متوفاي ٥٤٨ هـ) مكارم الأخلاق، ص ١٢، منشورات الشريف الرضي، الطبعة: السادسة،

١٣٩٢ - ١٩٧٢ م.

پیامبر صلی الله علیه و آله بسیار بزرگوار و با شخصیت بود، چهره‌اش چون ماه شب چهاردهم می درخشید، قامتی معتدل و سری بزرگ و موپهایی نه چندان مجعد داشت که گاه در پشت سر جمع می‌نمود، و گاه فرو می‌هشت که از نرمه گوش تجاوز نمی‌کرد. رنگ رخسارش روشن و شاداب و پیشانی‌اش گشاده و بلند بود، ابروانی کمانی و ظریف و پیوسته داشت، در بین دو ابروی او رگی بود که بهنگام غضب برانگیخته می‌شد، بینی‌اش کمی محدب و برگشته بود و درخششی خاص داشت که در نگاه اول بلند و بر آمده بنظر می‌رسید، ریشی انبوه داشت و گونه‌ای صاف، چشمانش سیاه و دهانش فراخ بود، دندانهایش سپید و زیبا و از هم گشاده بود.

۲. خلق:

خداوند متعال در قرآن کریم، رسول مهر و رحمت را چنین معرفی می‌کند:

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ.

سوره قلم آیه ۴

و به راستی تو اخلاق عظیم و برجسته‌ای داری.

مرحوم علامه طباطبایی در ذیل این آیه چنین می‌نویسند:

و الآية و إن كانت في نفسها تمدح حسن خلقه (ص) و تعظمه غير أنها بالنظر إلى خصوص السياق ناظرة إلى أخلاقه الجميلة الاجتماعية المتعلقة بالمعاشرة كالثبات على الحق و الصبر على أذى الناس و جفاء أجلافهم و العفو و الإغماض و سعة البذل و الرفق و المداراة و التواضع و غير ذلك.

طباطبایی، سید محمد حسین (متوفای ۱۴۱۲هـ)، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۱۹ ص ۳۶۹، ناشر: منشورات

جماعة المدرسين في الحوزة العلمية في قم المقدسة، الطبعة: الخامسة، ۱۴۱۷هـ.

و این آیه شریفه هر چند فی نفسها و به خودی خود حسن خلق رسول خدا صلی الله علیه و آله را می‌ستاید، و آن را بزرگ می‌شمارد، لیکن با در نظر گرفتن خصوص سیاق، به خصوص اخلاق پسندیده اجتماعی‌اش نظر

دارد، اخلاقی که مربوط به معاشرت است، از قبیل استواری بر حق، صبر در مقابل آزار مردم و خطا کاریهای ارادل و عفو و اغماض از آنان، سخاوت، مدارا، تواضع و امثال اینها.

این نکته نیز باید مد نظر قرار گیرد که رسول مکرم اسلام، تربیت یافته مدرسه الهی بوده و برخی از روایت به این موضوع اشاره دارند چنان چه در روایتی از امام صادق سلام الله علیه چنین آمده است:

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَدَّبَ نَبِيَّهُ فَأَحْسَنَ أَدَبَهُ فَلَمَّا أَكْمَلَ لَهُ الْأَدَبَ قَالَ - إِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ.

الکلینی الرازی، أبو جعفر محمد بن یعقوب بن إسحاق (متوفای ۳۲۸ هـ)، الأصول من الکافی، ج ۱ ص ۲۶۶ ،
ناشر: اسلامیة، تهران، الطبعة الثانية، ۱۳۶۲ هـ.ش.

خداوند عزوجل پیامبرش را تربیتی نیکو کرد، چون تربیت او را تکمیل نمود، فرمود: و به راستی تو اخلاق عظیم و برجسته‌ای داری.

فلذا از همین باب است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند:

إنما بعثت لأتمم مكارم الأخلاق.

الطبرسی، أبي علي الفضل بن الحسن (متوفای ۵۴۸ هـ)، تفسیر مجمع البیان، ج ۱ ص ۵۰۰ ، تحقیق: لجنة من العلماء والمحققين الأخصائيين، ناشر: مؤسسة الأعلمی للمطبوعات - بیروت، الطبعة الأولى، ۱۴۱۵ هـ -
۱۹۹۵ م.

من برای تکمیل ارزش های اخلاقی مبعوث شدم.

مقام و جسم و روح پیامبر آن قدر با ارزش است که خداوند به جان گرامی ایشان قسم می‌خورد:

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ.

سوره حجر آیه ۷۲

به جان تو سوگند که آنان در مستی خود سرگردان بودند.

وجود پیامبر در میان مردم، باعث برداشته شدن عذاب از آنان می‌گردد:

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ.

سوره انفال آیه ۳۳

ولی تا تو در میان آنان هستی خدا بر آن نیست که ایشان را عذاب کند و تا آنان طلب آمرزش می‌کنند خدا عذاب‌کننده ایشان نخواهد بود.

۳. منطوق:

منش اجتماعی و برخورد با دیگران از جمله آموزه‌های بسیار مهم دین مبین اسلام تلقی شده و رهبران دینی که در رأس آنها رسول مکرم اسلام و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام قرار دارند، بهترین الگوی عملی بر این مساله مهمی هستند.

با دقت نظر در منابع موجود تاریخی و روایی، به این امر مهم در زندگی روز مره پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت صلوات الله علیهم اجمعین بر می‌خوریم.

خداوند متعال در قرآن کریم پیرامون منطوق نبوی چنین می‌نویسد:

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ - إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ.

النجم : ۳-۴

و هرگز از روی هوای نفس سخن نمی‌گوید! آنچه می‌گوید چیزی جز وحی که بر او نازل شده نیست.

مرحوم علامه طباطبایی رضوان الله تعالی علیه در ذیل این آیه چنین می‌نویسد:

«وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ» المراد بالهوى هوى النفس و رأيها، و النطق و إن كان مطلقا ورد

عليه النفي و كان مقتضاه نفي الهوى عن مطلق نطقه (ص).

طباطبایی، سید محمد حسین (متوفای ۱۴۱۲هـ)، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۱۹ ص ۲۷، ناشر: منشورات

جماعة المدرسين في الحوزة العلمية في قم المقدسة، الطبعة : الخامسة، ۱۴۱۷هـ .

منظور از کلمه "هوی" هوای نفس و رأی و خواسته آن است، و جمله "ما ینطق" هر چند مطلق است، و در آن نطق به طور مطلق نفی شده، و مقتضای این اطلاق آن است که هوای نفس از مطلق سخنان پیغمبر نفی شده باشد.

از آنجائی که سید الشهداء سلام الله علیه حضرت علي اکبر علیه السلام را از سه منظر، به رسول خدا صلي الله عليه و آله تشبیه کردند، حاکی از مقام والای حضرت علي اکبر سلام الله علیه است که سخن و بیان ایشان نیز مشابه رسول خدا صلی الله علیه و آله بوده است.

اولین شهید هاشمی

بر پایه برخی از مستندات، اولین شهیدی که از بنی هاشم در کربلا به شهادت رسید، وجود مقدس حضرت علي اکبر سلام الله علیه می باشد چنان چه در ادعیه در هنگام سلام بر ایشان می خوانیم:

السلام عليك يا أول قتيل من نسل خير سليل من سلالة إبراهيم الخليل.

شهید اول، محمد بن مکی، المزار فی کیفیت زیارات النبی و الأئمة علیهم السلام، (للشهید الأول)، ص ۱۴۸،

مدرسه امام مهدی علیه السلام - قم، چاپ: اول، ۱۴۱۰ ق.

المشهدی الحائری، الشیخ أبو عبد الله محمد بن جعفر بن علي (متوفای ۶۱۰هـ)، المزار، ص ۴۸۷، تحقیق:

جواد القیومی الأصفهانی، ناشر: مؤسسة النشر الاسلامی، الطبعة: الأولى، رمضان المبارک ۱۴۱۹هـ.

سلام بر تو ای اول شهید، از نسل بهترین ذریه از فرزندان ابراهیم خلیل علیه السلام.

طبری از علمای اهل تسنن نیز حضرت علي اکبر صلوات الله علیه را اولین شهید خاندان ابوطالب معرفی می کند:

أول قتيل من بني أبي طالب يومئذ علي الأكبر بن الحسين بن علي وأمه لیلی ابنة أبي مرة بن عروة بن

مسعود الثقفي وذلك أنه أخذ يشد على الناس وهو يقول

أنا علي بن حسين بن علي

نحن ورب البيت أولى بالنبی

تالله لا یحکم فینا ابن الدعی.

الطبري، أبو جعفر محمد بن جرير بن يزيد بن كثير بن غالب (متوفى ۳۱۰)، تاريخ الطبري، ج ۳ ، ص ۳۳۰،

ناشر: دار الكتب العلمية - بيروت.

اولین شهید در کربلا از نسل حضرت ابوطالب علیه السلام حضرت علی اکبر پدرش حضرت حسین بن علی

علیه السلام و مادرش حضرت لیلی دختر ابی مره بن عروه بن مسعود ثقفی است وقتی به میدان رفت

اینگونه رجز می خواند:

من علی فرزند حسین بن علی هستم قسم به خدای که به ما اولی هستیم به پیامبر صلی الله علیه وآله به

خدا قسم که پسر زن بدکاره بر ما حکومت نمی خواهد کرد.

مرحوم ابن ادريس نیز پیرامون حضرت علی اکبر سلام الله علیه چنین می نویسد:

فإذا كانت الزيارة لأبي عبد الله الحسين عليه السلام زار ولده عليا الأكبر ، وأمه لیلی بنت أبي مرة بن عروة بن

مسعود الثقفي ، وهو أول قتيل في الواقعة ، يوم الطف ، من آل أبي طالب عليه السلام.

الحلي، أبي جعفر محمد بن منصور بن أحمد بن إدريس (متوفى ۵۹۸ هـ) كتاب السرائر الحاوي لتحرير

الفتاوي، ج ۱ ص ۶۵۵ ، المحقق: لجنة التحقيق، ناشر: مؤسسة النشر الإسلامي التابعة لجماعة المدرسين بقم

المشرفة، چاپ: الثانية ۱۴۱۰ هـ..

هنگامی که ابا عبد الله الحسين عليه السلام را زیارت کردی، فرزندش علی اکبر را زیارت کن. مادرش لیلی

بنت أبي مرة بن عروة بن مسعود الثقفي می باشد. او اولین کشته ی روز عاشورا از خاندان ابو طالب سلام

الله علیه می باشد.

نفرین امام در حق کوفیان در جریان میدان رفتن حضرت علی اکبر سلام الله علیه

مرحوم سید بن طاووس، قضیه میدان رفتن حضرت علی اکبر سلام الله علیه و ملاقات ایشان با پدر بزرگوارشان را چنین تقریر می کند:

فلما لم یبق معه سوى أهل بيته خرج علي بن الحسين عليه السلام وكان من أصبح الناس وجها وأحسنهم خلقا فاستأذن أباه في القتال فأذن له ثم نظر إليه نظرة آيس منه وأرخی عليه السلام عينه وبكى ثم قال : اللهم أشهد فقد برز إليهم غلام أشبه الناس خلقا وخلقاً ومنطقاً برسولك صلى الله عليه وآله وسلم وكنا إذا اشتقنا إلى نبيك نظرنا إليه فصاح وقال يا بن سعد قطع الله رحمك كما قطعت رحمي فتقدم نحو القوم فقاتل قتال شديدا وقتل جمعا كثيرا ثم رجع إلى أبيه وقال يا أبت العطش قد قتلني وثقل الحديد قد أجهدي فهل إلى شربة من الماء سبيل فبكى الحسين عليه السلام وقال وا غوثاه يا بنی قاتل قليلا فما أسرع ما تلقى جدك محمد صلى الله عليه وآله وسلم فيسقيك بكأسه الأوفى شربة لا تظمأ بعدها أبدا فرجع إلى موقف النزال وقاتل أعظم القتال فرماه منقذ بن مرة العبدي (لع) بسهم فصرعه فنادى يا أبتاه عليك منى السلام هذا جدي يقرئك السلام ويقول لك عجل القدوم علينا ثم شهق شهقة فمات فجاء الحسين عليه السلام حتى وقف عليه ووضع خده على خده وقال قتل الله قوما قتلوك ما أجرأهم على الله وعلى انتهاك حرمة الرسول على الدنيا بعدك العفا.

السيد ابن طاووس، الحسيني، علي بن موسي _متوفاي ٦٦٤ق_، اللهوف في قتلى الطفوف، ص ٦٧، ناشر :

أنوار الهدى - قم - ايران، چاپخانه : مهر، چاپ : الأولى، سال چاپ : ١٤١٧ هـ.

ياران امام حسين عليه السلام همه به شهادت رسیدند و جز خاندانش کسی باقی نماند، در این هنگام علی اکبر علیه السلام برای رفتن به میدان آماده شد، او دارای زیباترین چهره، و نیکوترین سیرت بود، از پدرش اجازه رفتن به میدان طلبید، امام علیه السلام به او اجازه داد، سپس نگاهی مایوسانه به قد و قامت علی اکبر علیه السلام نمود، و چشمانش را به زیر افکند و گریه کرد آنگاه گفت:

خدایا گواه باش، جوانی که در صورت و سیرت، ظاهر و باطن و گفتار شبیه‌ترین مردم به رسالت پیامبر صلی الله علیه و آله بود، و هر گاه مشتاق دیدار پیامبرت می‌شدیم به این جوان نگاه می‌کردیم، برای جنگیدن با این مردم رهسپار شد.

امام حسین علیه السلام صدا زد: ای پسر سعد، خدا ریشه رحم تو را قطع کند، همان گونه تو رحم مرا قطع می‌کنی. علی اکبر علیه السلام به دشمنان حمله کرد و جنگ سختی با آنها نمود، گروه بسیاری از آنها را به خاک هلاکت افکند، سپس نزد پدر بازگشت و صدا زد: ای پدر! شدت تشنگی جانم را به لب رسانده، و سنگینی اسلحه، مرا به زحمت انداخته، آیا جرعه آبی هست که به دستم رسد؟

امام حسین علیه السلام گریه کرد و فرمود: آه از بی‌پناهی! ای پسر من از کجا آب بیاورم، برو اندکی با دشمنان جنگ کن، چقدر نزدیک است که با جدت محمد صلی الله علیه و آله دیدار کنی، او با کاسه‌ای پر از آب، تو را سیراب خواهد کرد، که پس از آن هرگز تشنگی وجود ندارد.

علی اکبر علیه السلام به میدان بازگشت و جنگ بسیار شدید و نمایانی نمود، سرانجام منقذ بن مره عبیدی آن حضرت را هدف تیر قرار داد، همین تیر موجب افتادن علی اکبر علیه السلام بر زمین شد و صدا زد: ای پدر! آخرین سلامم بر تو باد، اینک این جدم است که سلام به تو می‌رساند و به تو می‌فرماید: زودتر به سوی ما بیا.

سپس صیحه‌ای بلند زد و جان سپرد. امام حسین علیه السلام به بالین علی اکبر علیه السلام آمد (دید که از دنیا رفته است) به بالین او نشست و خم شد، و گونه خود را بر گونه علی اکبر نهاد. آنگاه فرمود: خدا بکشد آن مردمی که تو را کشتند، چقدر آنها بر خدا و هتک حرمت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، گستاخی نمودند، بعد از تو خاک بر سر دنیا.

رجز خوانی حضرت علی اکبر سلام الله علیه در میدان جنگ و شجاعت ایشان

شجاعت و فراست حضرت علی اکبر سلام الله علیه امری مسلم و غیر قابل انکار است و رجز خوانی ایشان در

میدان جنگ، حاکی از شجاعت ایشان است چنان چه رجز آن حضرت چنین است:

ثم حمل علي بن الحسين على القوم ، وهو يقول :

أنا علي بن الحسين بن علي من عصابة جد أبيهم النبي

والله لا يحكم فينا ابن الدعي أظعنكم بالرمح حتى ينثني

أضربكم بالسيف أحمي عن أبي ضرب غلام هاشمي علوي

المجلسي، محمد باقر_متوفای ۱۱۱۱ق_، بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار، ج ۴۵ ص ۴۳ ، تحقیق:

محمد الباقر البهبودي، ناشر: مؤسسة الوفاء - بيروت - لبنان، الطبعة: الثانية المصححة، ۱۴۰۳هـ - ۱۹۸۳م.

۱- من علی بن الحسین بن علی میباشم. من از گروهی هستم که جد پدرشان پیامبر اسلام است.

۲- بخدا قسم که پسر زنا زاده در میان ما حکومت نخواهد کرد. من شما را با این نیزه بقدری میزنم که نوک آن بر گردد.

۳- من شما را با شمشیر میزنم و از پدر خویشتن حمایت میکنم. من شما را نظیر جوان هاشمی و علوی میزنم.

زرکلی از بزرگان اهل سنت نیز به شجاعت و بزرگی حضرت علی اکبر علیه السلام چنین اعتراف می کند:

علي الأكبر بن الحسين بن علي بن أبي طالب، القرشي الهاشمي: من سادات الطالبين وشجعانهم. قتل مع

أبيه الحسين السبط الشهيد، في وقعة الطّف (كربلاء) وكان أول من قتل بها من أهل الحسين،....وذكره

معاوية يوما فقال: فيه شجاعة بني هاشم، وسخاء بني أمية، وزهو ثقيف! وسماه المؤرخون عليا الأكبر تمييزا

له عن أخيه علي الأصغر زين العابدين، الآتية ترجمته.

الزرکلی، خیر الدین (متوفای ۱۴۱۰هـ)، الأعلام قاموس تراجم لأشهر الرجال والنساء من العرب والمستعربین
والمستشرقین، ج ۴ ص ۲۷۷ لا ناشر: دار العلم للملایین - بیروت، الطبعة: الخامسة، ۱۹۸۰م.

وی از سادات و از شجاعان طالبیون (اولاد حضرت علی بن ابی طالب علیهما السلام) بود که در کنار پدرش
[امام] حسین [علیه السلام] در کربلا کشته شد و از اولین فرد از خانواده [امام] حسین علیه السلام بود که
شهید شد. معاویه روزی درباره وی گفت: در او شجاعت بنی هاشم سخاوت بنی امیه و جمال بنی ثقیف
می باشد که مورخین او را علی اکبر (علیه السلام) نامیده اند بخاطر اینکه فرق او با برادرش علی اصغر زین
العابدین (علیه السلام) مشخص شود.

در شجاعت حضرت علی اکبر علیه السلام همین بس که در میدان جنگ، یزیدیان از شجاعت، دلوری و از
کشتار کم نظیر حضرت، به ستوه آمده و ضجه می زدند.
ابن اعثم تاریخ نگار معروف در این خصوص می نویسد:

ثم حمل رضي الله عنه ، فلم يزل يقاتل حتى ضج أهل الشام من يده ومن كثرة من قتل منهم.

ابن اعثم، أحمد بن أعثم الكوفي (وفات : ۳۱۴)، الفتوح ج ۵ ص ۱۱۵، تحقیق: علی شیری (ماجستر فی
التاریخ الإسلامي)، چاپ : الأولى، سال چاپ : ۱۴۱۱ : دار الأضواء، ناشر : دار الأضواء للطباعة والنشر والتوزيع.
سپس حضرت بر آنها حمله کرد همچنان کارزار می کرد تا اینکه اهل شام از دست او و از کثرت کشته های
توسط حضرت علی اکبر [علیه السلام] ضجه می زدند.

بیان امامت اهل بیت علیهم السلام و بطلان امامت دیگران

پیرامون قسمتی از رجز های حضرت علی اکبر سلام الله علیه، رجزی از ایشان نقل شده است که امامت اهل
بیت صلوات الله علیهم اجمعین را بیان و امامت غیر ایشان را باطل بر می شمارد:

علي بن الحسين الأكبر، وكان يرتجز ويقول:

أنا علي بن الحسين بن علي

نَحْنُ وَبَيْتَ اللَّهِ أَوْلَىٰ بِالنَّبِيِّ

تَالله لَا يَحْكُمُ فِينَا ابْنُ الدَّعِي

أَضْرَبُ

بِالسَّيْفِ

أَحَامِي

عَنْ

أَبِي

ضَرَبَ غُلامٍ هَاشِمِيٍّ قُرَشِيٍّ.

البغدادي، الشيخ المفيد محمد بن محمد بن النعمان، العكبري، _متوفى ٤١٣ ق_، الإرشاد في معرفة حجج الله على العباد، ج ٢ ص ١٠٦، تحقيق: مؤسسة آل البيت عليهم السلام لتحقيق التراث، ناشر: دار المفيد للطباعة والنشر والتوزيع - بيروت - لبنان، سال چاپ: ١٤١٤ - ١٩٩٣ م.

ابن نما الحلبي، (متوفى ٦٤٥ هـ)، مثير الأحزان، ص ٥١، دار النشر: المطبعة الحيدرية - النجف الأشرف، ١٣٦٩ - ١٩٥٠ م.

الذهبي الشافعي، شمس الدين ابو عبد الله محمد بن أحمد بن عثمان (متوفى ٧٤٨ هـ)، سير أعلام النبلاء، ج ٣ ص ٣٠٢، تحقيق: شعيب الأرنؤوط، محمد نعيم العرقسوسي، ناشر: مؤسسة الرسالة - بيروت، الطبعة: التاسعة، ١٤١٣ هـ.

ابن كثير دمشقي، ابوالفداء إسماعيل بن عمر القرشي _متوفى ٧٧٤ ق_، البداية والنهاية، ج ٨ ص ١٨٥، ناشر: مكتبة المعارف - بيروت.

منم علی فرزند حسین بن علی، به خانه خدا سوگند ما سزاوارتر به پیغمبر هستیم. به خدا سوگند پسر زنا زاده در باره ما حکومت نخواهد کرد، با شمشیر شما را می زنم و از پدر خویش دفاع می کنم. شمشیر می زنم! شمشیر زدن جوانی هاشمی و قرشی.

با دقت در این کلام، علاوه بر اینکه حضرت علی اکبر سلام الله علیه اولویت خاندان رسالت را نسبت به پیامبر بیان می کند، خلافت غیر ایشان را نیز باطل می دانند.

مکان دفن حضرت علي اکبر سلام الله عليه

با مراجعه به نصوص دینی، در میابیم که وجود مقدس حضرت علي اکبر سلام الله عليه در زیر پای پدر گرامیشان، حضرت ابا عبدالله الحسین صلوات الله عليه مدفون هستند چنان چه در زیارت نامه امام حسین سلام الله عليه که از وجود نازنین حضرت صادق صلوات الله عليه وارد شده است؛ چنین آمده:

زيارة جدي الحسين بن علي (عليهما السلام) ، فإنه غريب بأرض غربة ، يبيكه من زاره ، ويحزن له من لم يزره ، ويحترق له من لم يشهده ، ويرحمه من نظر إلى قبر ابنه عند رجله ، في أرض فلاة لا حميم قربه ولا قريب.

القمي، أبي القاسم جعفر بن محمد بن قولويه _متوفای ۳۶۷ق_، کامل الزیارات، ص ۵۳۸ ، تحقیق: الشيخ

جواد القيومي، لجنة التحقيق، ناشر: مؤسسة نشر الفقاهة، الطبعة: الأولى ۱۴۱۷هـ .

زیارت جدم حسین بن علی علیهما السلام، چه آنکه او در سرزمین دور دست غریب می باشد هر کس به زیارتش رود بر او می گرید و اندوهگین می شود و آن کس که بر سر مزارش حاضر نشود می سوزد و آن کس که به پائین پای آن حضرت به قبر فرزندش بنگرد و ملاحظه کند که در آن زمین فلات دفن شده است بر آن حضرت ترحم می کند، نه خویشی در نزدیکی آن جناب بوده و نه اقربایش آن جا می باشند.

فضائل و مناقب آن بزرگوار بیش از آن است که در این سطور گنجانده شود ولی جهت آشنایی شما مخاطبین محترم چند کلامی در باب زندگی نامه و شهادت حضرت علي اکبر سلام الله عليه به رشته تحریر در آمد.

گروه پاسخ به شبهات

موسسه تحقیقاتی حضرت ولي عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف